

וּבְלֵילֵי שַׁבַּת צְרִיף אָדָם לְטַעַם
מֵהַכֵּל כְּדִי לְהִרְאוֹת שִׁסְפַת שְׁלוֹם
הַזֹּאת נִכְלָלָה מֵהַכֵּל, וּבִלְבָד שְׁלֹא
יִפְגַּם מֵאֲכָל אֶחָד לְיוֹם, וַיֵּשׁ
אוֹמְרִים שְׁנַיִם, לְשֵׁתֵי הַסְּעוּדוֹת
הָאֲחֵרוֹת שֶׁל הַיּוֹם, וַיִּפֶּה. וְכֵל
שֶׁפֶן אִם מַעֲלָה יוֹתֵר לְיוֹם וַיִּכּוֹל
לְטַעַם מִמֵּאֲכָלִים אֲחֵרִים.
וְלִקְטָנִים בְּשָׁנֵי תַבְשִׁילִין
מִסְפִּיק. וּבְאֵרוּחַ הַחֲבָרִים.

גַּר שֶׁל שַׁבַּת נִתֵּן לְהַדְלִיקָה לְנִשּׁוֹת
הַעַם הַקְּדוֹשׁ. וְהָרִי אָמְרוּ
הַחֲבָרִים, שֶׁהִיא כִּבְתָה גַּר שֶׁל
עוֹלָם וְהַחֲשִׁיכָה אוֹתוֹ וְכוּ', וַיִּפֶּה.
אֲבָל סוּד הַדְּבָר - סִפְתָּ שְׁלוֹם זֶה
הִיא גְבִירַת הָעוֹלָם, וַיִּנְשְׂמוֹת
שֶׁהֵם גִּירוֹת עֲלִיוֹנִים בְּהֵם
שׁוֹרוֹת. וְעַל זֶה הַגְּבִירָה צְרִיכָה
לְהַדְלִיק, שֶׁהָרִי בְּמִקוּמָה נֶאֱחָזֵת
וְעוֹשֶׂה מַעֲשֶׂה.

וְאִשָּׁה צְרִיכָה בְּחֻדוֹת הַלֵּב וְרִצּוֹן
לְהַדְלִיק גַּר שַׁבַּת, שֶׁהָרִי כְּבוֹד
עֲלִיוֹן הוּא לָהּ, וַיִּזְכּוֹת גְּדוּלָּה
לְעֲצָמָה לְזִכּוֹת לְכַנֵּים קְדוֹשִׁים
שֶׁיְהִיו גַּר הָעוֹלָם בְּתוֹרָה וּבִירְאָה
וַיִּרְבּוּ שְׁלוֹם בְּאַרְץ, וַיִּנְחָתֵת
לְבַעֲלָה חַיִּים אֲרָפִים. לָכֵן צְרִיכָה
לְהַזְהֵר בָּהּ.

בֹּא רְאֵה, שַׁבַּת לֵילָה יוֹם, זְכוֹר
וְשִׁמּוֹר הוּא כְּאֶחָד, וְעַל זֶה כְּתוּב
זְכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ,
וְכַתוּב שִׁמּוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת.
זְכוֹר לְזִכְרֵךְ, שִׁמּוֹר לְנִקְבָּה, וְהַכֵּל
אֶחָד. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל חִלְקוֹ שֶׁל
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, גּוֹרְלוֹ
וַיִּרְשָׁתוּ, עֲלֵיהֶם כְּתוּב (תְּהִלִּים קמ"ד)
אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁפָּכָה לוֹ אֲשֶׁרֵי הָעַם
שֶׁהוּ אֱלֹהֵיו.

הַשְּׁלֵמָה מִהַהֲשַׁמְטוֹת (סִימָן מ"ב)
רְבִי חֲנִינָא פָּרַשׁ כֹּל אֶחָד עַל
עֲמֻדוֹ. שְׁשׁוֹן - אֶחָד. שְׁמֻחָה -
שְׁתִּימָה. חֲתָן - שְׁלֹשׁ. פְּלָה -
אַרְבַּע. גִּילָה, דִּיצָה, אֶהְבָּה,
אַחָה, שְׁלוֹם וְרַעוּת - עֶשֶׂר, כְּנָגֵד

וּבְלֵילֵי יוֹם דְּשַׁבְּתָא בְּעֵי בַר נֶשׁ לְאַטְעָמָא
מִכְּלָא, בְּגִין לְאַחְזָא דְּהָאִי סִפְתָּ
שְׁלוֹם מִכְּלָא אֲתַפְּלִילֵת, וּבִלְבָד דְּלֹא יִפְגַּם
מִכְּלָא חֲדָא לְיוֹמָא, וְאִית דְּאֲמַרֵי תְרִין,
לְתֵרִין סְעוּדָתֵי אַחְרָנִין דְּיוֹמָא, וְשִׁפִּיר. וְכֵל
שֶׁפֶן אִי סְלִיק יִתִּיר לְיוֹמָא וַיִּכּוֹל לְמַטְעַם
מִמֵּיכְלִין אַחְרָנִין וְלִזְעִירֵי בְתֵרֵי תַבְשִׁילִין
סְגִיא, וְאוּקְמוּהָ חֲבָרִיא.

גַּר שֶׁל שַׁבַּת לְנִשְׂי עֲמָא קְדִישָׁא אֲתִיְהִיבַת
לְאַדְלָקָא, וְחֲבָרִיא הָא אָמְרוּ דְּאִיְהִי
כְּבְתָה בּוֹצִינָא דְּעֲלָמָא וְאַחֲשִׁיכַת לִיה כּוּ'
וְשִׁפִּיר. אֲבָל רְזָא דְּמַלְאָה. הָאִי סִפְתָּ שְׁלוֹם
מִטְרוּנִיתָא דְּעֲלָמָא הִיא וַיִּנְשְׂמֵתִין דְּאֲנוּן
בּוֹצִינָא עֲלָאָה בְּהַ שְׁרִיין. וְעַל דָּא מִטְרוּנִיתָא
בְּעִיא לְאַדְלָקָא, דְּהָא כְּדוּכְתָהּ אֲתַאֲחַדַּת
וְעַבְדַּת עוֹבְדָא.

וְאֲתַתָּא בְּעִיא בְּחֻדוֹה דְּלִבָּא וַיִּרְעוּתָא
לְאַדְלָקָא בּוֹצִינָא דְּשַׁבַּת, דְּהָא יִקְרָא
עֲלָאָה הִיא לָהּ וַיִּזְכוּ רַב לְגַרְמָה לְמַזְכֵּי לְבַנִּין
קְדִישִׁין דִּיהוּן בּוֹצִינָא דְּעֲלָמָא בְּאוּרִייתָא
וּבְדַחֲלָתָא, וַיִּסְגּוּן שְׁלָמָא בְּאַרְעָא, וַיְהִיבַת
לְבַעֲלָה אוּרְכָא דְּחִיין, בְּגִין כֶּךָ בְּעִיא
לְאַזְדַּהְרָא בָּהּ.

תָּא חֲזִי, שַׁבַּת לֵילֵיא וַיּוֹמָא זְכוֹר וְשִׁמּוֹר
אִיהוּ כְּחֻדָא, וְעַל דָּא כְּתִיב זְכוֹר אֶת יוֹם
הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ וְכְתִיב שִׁמּוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת,
זְכוֹר לְדְכוּרָא שִׁמּוֹר לְנוֹקְבָא וְכֵלָא חֲד. זְכָאִין
אַנוּן יִשְׂרָאֵל חוּלְקִיה דְּקְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא
עַדְבִּיה וְאַחֲסַנְתִּיה עֲלֵיהוּ כְּתִיב, (תְּהִלִּים קמ"ד)
אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁפָּכָה לוֹ אֲשֶׁרֵי הָעַם שֶׁיִּי אֱלֹקָיו.

הַשְּׁלֵמָה מִהַהֲשַׁמְטוֹת (סִימָן מ"ב)

רְבִי חֲנִינָא פָּרַשׁ כֹּל חֲד עַל קְיוּמָא. שְׁשׁוֹן
חֲד. שְׁמֻחָה תְרִין. חֲתָן תְּלַת. כְּלָה

עֲשֶׂה מֵאֲמֹרֹת שְׁבָהּם נִבְרָא
הָעוֹלָם: ע"כ מההשמטות.

וַיִּבֶן ה' אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלַע אֲשֶׁר
לָקַח מִן הָאָדָם וְגו'. אָמַר רַבִּי
שְׁמַעוֹן, כְּתוּב (איוב כח) אֱלֹהִים
הַבִּין דְּרָפָה וְהוּא יָדַע אֶת
מְקוֹמָהּ. בַּפְּסוּק הַזֶּה לֹשׁ גּוֹנִים
רַבִּים, אֵלָּא מָה זֶה אֱלֹהִים הַבִּין
דְּרָפָה? כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּבֶן ה'
אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלַע, זוֹ תוֹרָה
שֶׁבַעל פֶּה שִׁישׁ בַּה דְּרָף, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה מג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם
מִשׁוֹם כֶּף אֱלֹהִים הַבִּין דְּרָפָה.

וְהוּא יָדַע אֶת מְקוֹמָהּ, מִי
מְקוֹמָהּ? זוֹ תוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב שִׁישׁ
בַּה דַּעַת. [דעת ותבונה חולקים כאחד], ה'
אֱלֹהִים, שֵׁם מְלֵא לְהַתְקִין לָהּ
בְּכַל, וְעַל זֶה נִקְרָא חֲכָמָה
וְנִקְרָא בִּינָה, מִשׁוֹם שֶׁהִיא בְּשֵׁם
מְלֵא - ה' אֱלֹהִים, בְּכַל בְּשִׁלְמוֹת
בְּשֵׁנֵי הַשְּׁמוֹת.

אֶת הַצֵּלַע - זוֹ אֲסַפְקֵלְרִיָּה שְׁלֵא
מְאִירָה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (תהלים לה)
וּבְצִלְעֵי שְׁמַחוּ וְנֶאֱסַפּוּ. אֲשֶׁר
לָקַח מִן הָאָדָם - מִשׁוֹם שֶׁהָרִי
מִתּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב יִצְאָה. לֹא־שָׂה -
לְהַתְקֵשׁר בְּשִׁלְהֶבֶת שֶׁל צַד
שְׁמַאל, שֶׁהָרִי הַתּוֹרָה מִצַּד
הַגְּבוּרָה נִתְּנָה. לֹא־שָׂה - לְהִיּוֹת
אֵשׁ ה' קְשׁוּרָה כְּאֶחָד.

וַיִּבְאֶה אֶל הָאָדָם - מִשׁוֹם שְׁלֵא
צְרִיכָה לְהַמְצֵא לְבָדָה, אֵלָּא
לְהַתְפַּלֵּל וּלְהַתְחַבֵּר בַּתּוֹרָה
שֶׁבְּכֹתֵב. פִּיּוֹן שֶׁהַתְּחַבְּרָה עִמוֹ,
הוּא יְזוּן אֹתָהּ וַיִּתֵּן אֹתָהּ וַיִּתֵּן
לָהּ מַה שֶׁצָּרִיף, הִינּוּ מַה שֶׁכְּתוּב
וְאֵת הָאָרֶץ, וְהָרִי בְּאֶרְנֵי. מִכָּאֵן
לְמַדְנֵנו, שְׁמִי שֶׁמְשִׂיא אֶת בְּתוּ,
עַד שְׁלֵא תִכְנַס לְבַעֲלָהּ, אֲבִיָּה
וְאִמָּה מִתְקַנְיָם אֹתָהּ וְנִתְּנִים לָהּ
כָּל מַה שֶׁצָּרִיף. פִּיּוֹן שֶׁהַתְּחַבְּרָה
בְּבַעֲלָהּ, הוּא יְזוּן אֹתָהּ וַיִּתֵּן לָהּ
מַה שֶׁצָּרִיף.

אַרְבַּע. גִּילָה דִּיצָה אֶהְבֶּה אַחֲרָה שְׁלוֹם וְרִיעוּת
עֲשֶׂה כְּנֶגֶד עֲשֶׂה מֵאֲמֹרֹת שְׁבָהּם נִבְרָא
הָעוֹלָם. (עד כאן מההשמטות)

וַיִּבֶן יי אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלַע אֲשֶׁר לָקַח מִן
הָאָדָם וְגו'. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן כְּתִיב, (איוב
כח) אֱלֹהִים הַבִּין דְּרָפָה וְהוּא יָדַע אֶת מְקוֹמָהּ.
הַאי קָרָא גּוֹנִין סְגִיִּיאִין אֵית בֵּיהּ. אֵלָּא מַהוּ
אֱלֹהִים הַבִּין דְּרָפָה. כְּמָה דְּאֵת אָמַר וַיִּבֶן יי
אֱלֹהִים אֶת הַצֵּלַע דָּא תוֹרָה שֶׁבַעל פֶּה דְּאֵית
בַּה דְּרָף, כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה מג) הַנּוֹתֵן בַּיָּם
דְּרָף, בְּגִינֵי כֶף אֱלֹהִים הַבִּין דְּרָפָה.

וְהוּא יָדַע אֶת מְקוֹמָהּ. מֵאֵן מְקוֹמָהּ, דָּא
תוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב דְּאֵית בַּה דַּעַת. (דעת ותבונה
כחד אלו) יי אֱלֹהִים שֵׁם מְלֵא לְאֶתְקַנָּא לָהּ
בְּכֹלָא. וְעַל דָּא אֶתְקַרִּיאַת חֲכָמָה וְאֶתְקַרִּיאַת
בִּינָה. בְּגִין דְּהוּא בְּשֵׁם מְלֵא יי אֱלֹהִים בְּכֹלָא
בְּשִׁלְמוֹת בְּתַרִּי שְׁמָהּן.

אֶת הַצֵּלַע דָּא אֲסַפְקֵלְרִיָּא דְּלֹא נִהְרָא כְּמָה
דְּאֵת אָמַר, (תהלים לה) וּבְצִלְעֵי שְׁמַחוּ
וְנֶאֱסַפּוּ. אֲשֶׁר לָקַח מִן הָאָדָם, בְּגִין דְּהָא
מִתּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב נִפְקַת. לֹא־שָׂה, לְאֶתְקַשְׂרָא
בְּשִׁלְהוּבָא דְּסִטְר שְׁמַאלָא, דְּהָא אֹרִיִּיתָא
מִסְטָרָא דְּגְבוּרָה אֶתִּיהִיבַת. לֹא־שָׂה, לְמַהוּי (כח
ע"א) אֵשׁ ה' קְטִיר כְּחֻדָּא.

וַיִּבְאֶה אֶל הָאָדָם. בְּגִין דְּלֹא בְּעִיא
לְאֶשְׁתַּפְּחָא בְּלַחֲוֹדָהּ אֵלָּא לְאֶתְפַּלְלָא
וּלְאֶתְחַבְּרָא בַּתּוֹרָה שֶׁבְּכֹתֵב. פִּיּוֹן דְּאֶתְחַבְּרַת
בְּהַדִּיָּה הוּא יְזוּן לָהּ וַיִּתֵּן לָהּ וַיִּתֵּן לָהּ מַה
דְּאֶצְטְרִיף הִינּוּ דְּכְתִיב וְאֵת הָאָרֶץ וְהָא
אוּקִימָנָא. מִכָּאֵן אוּלִּיפְנָא מֵאֵן דְּאֶנְסִיב בְּרִתִּיהָ
עַד לֹא תִיעוּל לְבַעֲלָהּ, אֲבוּהָ וְאִמָּה מִתְקַנְיָן לָהּ
וְהַבִּין לָהּ כָּל מַה דְּאֶצְטְרִיף, פִּיּוֹן דְּאֶתְחַבְּרַת
בְּבַעֲלָהּ הוּא יְזוּן לָהּ וְהוּא יִתֵּן לָהּ מַה דְּבְעִיא.